

ΕΝΩΣΕΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ
& ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ
&
ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΤΟΜΟΣ Β΄
1965 - 1966

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ

Ε.Υ.Δ. Π.Ε.Κ. Τ.Π.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΙΤΣΙΟΣ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Β' ΤΟΜΟΥ

Ἰανουάριος 1965-Δεκέμβριος 1966

Τεύχη 11 - 20

*Ἐπιστημονικὸν ὄργανον τοῦ Συλλόγου Παιδαγωγῶν - Ψυχολόγων
Πτυχιούχων Πανεπιστημίων Ἐξωτερικοῦ*

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩ. ΚΑΜΠΑΝΑΣ ΑΘΗΝΑΙ

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2007

I. ΔΡΟΡΑ (Ληομονημένες σελίδες)

Μανόλη Τριανταφυλλίδη: Ἡ θέση τοῦ ἔθνους μας στὴν ὀρθογραφία τῆς γλώσσας του. Οἱ ἀγιάτρευτες δυσκολίες τοῦ σημερινοῦ τονισμοῦ	Σελ. 249
»	
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου) Πρὶν καὶ ἡ διγλωσσία γεννᾷ πολλαπλές καὶ βαθιές βλάβες στὸ ἔθνος μας.	» 293
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου) Ἐπόμνημα Ἐκπαιδευτικοῦ Ὁμίλου. Μάιος 1912	» 325
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου) Μανόλη Τριανταφυλλίδη: Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο: Ἡ γλώσσα μας στὰ σχολεῖα τῆς Μακεδονίας. Τεύχος 14	» 1
»	
(ἐπιμέλεια Θ. Γέρου)	

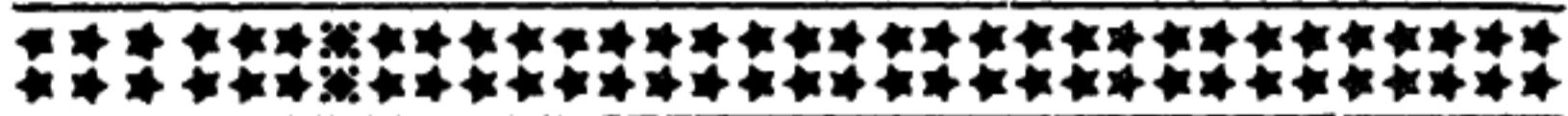
II. ΜΕΛΕΤΕΣ

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ · ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ · ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

Ἐλευθερίου Ἀθανασίου: Τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδικοῦ συναισθήματος.	» 592
Δεωνίδα Βελιαρούτη: Ἡ μελέτη τοῦ περιβάλλοντος.	» 523,590
Ἀριστείδου Βουγιούκα: Τὰ Δημοτικά μας τραγούδια	» 507
Θεοφράστου Γέρου: Θεωρία τῆς Γλώσσας	» 483
Σπύρου Κεχρή: Τὸ φιλοσοφικὸ ζήτημα ἀντίρροπο τῆς πνευματικῆς κρίσης τῆς ἐποχῆς μας	» 497
Ἀντωνίου Κρέτση: Ἐποπτεία καὶ ἔγνοια	» 26
Γ. Κυριαζοπούλου: Δύναται νὰ αὐξηθῆ ἡ εὐφυΐα	» 611
Κων. Λυκομήτρου: Ἡ ἐκπαίδευση καὶ ἡ ἐποχὴ μας	» 346
Leon Jeunehomme : Ἡ πρόδος τῆς Ψυχολογίας καὶ τὸ ἔργον τοῦ J. Piaget (Μεταφρ. Α. Κρέτση)	» 304,366
John Macmurray: Ἀνθρωπιστικὴ Ἀγωγή (Μετ. Ε. Κασιόλα)	» 267
Γ. Μαραγκοδάκη: Ἡ θεωρία τοῦ Skinner γιὰ τὴ μάθηση	» 514
Δημ. Παλυβοῦ: Οἱ ἀριστερόχειρες	» 25
Γ. Παπακωστούλα: Τὰ συνειδησιακὰ βιώματα τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων	» 296,328
Ἀθανασίου Πόπορη: Τὸ περιβάλλον μέσα στὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται τὸ σύγχρονο παιδί	» 451,503
Γρ. Τριανταφύλλου: Μηχανισμοὶ ἄμυνας ἢ προσαρμογῆς	» 277
Γεωργίου Τσαμπῆ: Τὰ Παιδαγωγικὰ Κολλέγια τῆς Σκωτίας. Προτάσεις γιὰ τὴν καλύτερη ὀργάνωση τῶν Παιδαγωγικῶν μας Ἀκαδημιῶν	» 547,625
Ι. Χαλαμποπούλου: Παιδεία καὶ Τεχνικὸς Πολιτισμὸς	» 1

ΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΚΟΛΛΕΓΙΑ ΣΤΗ ΣΚΟΤΙΑ. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΛΥΤΕΡΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙ ΤΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΜΑΣ ΑΚΑΔΗΜΙΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΑΜΠΗ

Διευθυντοῦ Παιδαγ, Ἀκαδημίας Θεσ)νίκης

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Τμῆμα μεθόδων (Department of Methods)

Τὸ Τμῆμα τοῦτο εἶναι τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ ὅλα τὰ Τμήματα τοῦ Κολλεγίου τοῦ Moray House. Τὸ προσωπικὸ του ἀποτελεῖται ἀπὸ 16 καθηγητὰς. Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἔργα του εἶναι: Ἡ ὀργάνωσι τοῦ προγράμματος τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων τῶν σπουδαστῶν, πού, ὅπως εἶχαμε τὴν εὐκαιρία νὰ ποῦμε παραπάνω, γίνονται στὰ σχολεῖα τῆς περιφερείας τοῦ Κολλεγίου, ἢ παρακολουθῆσι τῶν διδασκαλιῶν τῶν σπουδαστῶν καὶ ἢ ἐκτίμησι τῶν διδακτικῶν τῶν ἱκανοτήτων, ἢ ὀργάνωσι κύκλων μαθημάτων καὶ φροντιστηρίων σχετικῶν μὲ τὴν τεχνικὴ καὶ τίς μεθόδους γενικὰ τῆς διδασκαλίας, μὲ τὴν ὀργάνωσι καὶ διοίκησι μιᾶς τάξεως καὶ μὲ ἄλλα θέματα σχολικῆς πράξεως, ἢ πρᾶξιμασίαι ὑποδειγματικῶν διδασκαλιῶν μέσα στὸ Πρότυπο καὶ σὲ σχολεῖα τῆς πόλεως τοῦ Ἐδιμβούργου ἢ ἄλλων πόλεων καὶ κομηπόλεων.

Οἱ ὑπηρετοῦντες στὸ Τμῆμα τοῦτο καθηγηταὶ ἔχουν τὴν εὐθύνη τῆς παρακολουθήσεως τῶν πρακτικῶν διδασκαλιῶν τῶν σπουδαστῶν καὶ σπουδαστριῶν στὰ διάφορα σχολεῖα. Κάθε Παιδαγωγικὸ Κολλέγιο ἔχει μιὰ πολὺ ἐκτεταμένη περιφέρεια σχολείων κάθε τύπου, ὅπου μεταβαίνουν οἱ ἐκπαιδευόμενοι γιὰ νὰ ἀσκηθοῦν στὸ διδάσκειν καὶ στὴ διοίκησι τῆς τάξεως ἢ τοῦ σχολείου — στὴν περίπτωσι ὀλιγοθεσίων σχολείων. Τὸ Πρόγραμμα κατανομῆς τῶν ἀσχοιμένων ρυθμίζεται πολὺ πρὶν, σὲ συνεργασία μὲ τὸν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Τμήματος καθηγητὴ καὶ τοὺς Διευθυντὰς τῶν σχολείων. Φυσικὰ ἢ συνεργασία αὐτὴ γίνεται μὲ τοὺς Διευθυντὰς ἐκείνους πού δείχνουν κατανόησι, προθυμία καὶ ἔχουν τὴν ἀπαιτουμένη ἐνημέρωσι στὰ μεθοδολογικὰ κυρίως ζητήματα. Οἱ ἀσκούμενοι χωρίζονται σὲ μικρὰς ομάδες καὶ ὁ κάθε καθηγητὴς τοῦ Τμήματος ἔχει τὴν εὐθύνη μερικῶν ἀπὸ τίς ομάδες, πού διασκορπίζονται σὲ ποικίλας τάξεις ἐπὶ 2 ἕως 3 εβδομάδες σὲ κάθε χρονικὴ περίοδο. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ἐδῶ ὅτι τὰ περισσότερα σχολεῖα εἶναι πολυτάξια μὲ πολλὰς τάξεις. Συνηθισμένος εἶναι ὁ τύπος σχολείου μὲ 15-20 τάξεις, πολλὰ δὲ σχολεῖα ἔχουν καὶ 30 τάξεις, μὲ ἴσον ἀριθμὸ διδασκάλων. Ἔτσι σὲ ἓνα σχολεῖο μπορεῖ νὰ ἀσχοῦνται πολλοὶ σπουδασταὶ καὶ σπουδάστριες.

Στὸ διάστημα τῆς πρακτικῆς ἀσκήσεως ὀργανώνονται στὰ σχολεῖα αὐτὰ καὶ ὑποδειγματικὲς διδασκαλίαι σὲ τάξεις πού παρουσιάζουν ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον καὶ πραγματοποιοῦνται φροντιστηριακὰ μαθήματα πρὶν καὶ μετὰ ἀπὸ τὴν πρακτικὴν ἀσκήσιν τῶν σπουδαστῶν γιὰ τὴν συζήτησιν τῶν διαφερόντων καὶ τῶν προβλημάτων τοῦ κάθε σπουδαστοῦ. Στὴν περίπτωσι σπουδαστῶν πού προορίζονται γιὰ σχολεῖα τῆς Β) βαθμίου ἐκπαιδεύσεως τίς ὑποδειγματικὲς διδασκαλίαι ἐκτελοῦν οἱ εἰδικοὶ στὸ διδασκόμενον μάθημα καθηγηταί, π.χ. τὴν ὑποδειγματικὴν διδασκαλίαν τῆς Τριγωνομετρίας θὰ κάμῃ ὁ μαθηματικὸς, τὴν ὑποδειγματικὴν τῆς Ἱστορίας ὁ ἱστορικὸς κ.ο.κ.

Ἐντύπωση κάνει ἡ εἰλικρίνεια μὲ τὴν ὁποία οἱ ἴδιοι ὁμολογοῦν τὶς ἀδυναμίες τους κατὰ τὴ διεξαγωγή τῆς ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας καὶ ἡ ἐνθάρρυνσι τῆς κριτικῆς ἀπὸ μέρους τῶν σπουδαστῶν. Ἰδιαίτερη προσοχὴ καταβάλλεται στὴν κατάρτησι τῶν καθηγητῶν τῆς Β) βαθμίου Ἐκπαιδεύσεως στὰ μεθοδολογικὰ ζητήματα καὶ γιατί ὁ χρόνος ἀσκήσεώς των εἶναι πῶς περιορισμένος (γιατὶ παρακολουθοῦν παιδαγωγικὲς σπουδὲς 1 ἔτους) καὶ γιατί ἀποτελεῖ κοινὴ πεποίθησι ὄλων, ὅτι μιὰ ἐπιτυχῆς διδασκαλία βοηθεῖ ἀφάνταστα στὴν καλλιέργεια τῶν διαφερόντων τῶν μαθητῶν πρὸς τὰ ἀντικείμενα τῆς μαθήσεως καὶ στὴν ἀνάπτυξι τῆς πρωτοβουλίας καὶ τῆς αὐτενεργείας γενικὰ τῶν μαθητῶν, πὺ ὁδηγοῦν αὐτοὺς στὴ παραπέρα βελτίωσι καὶ πρόοδο, τόσο στὴ διάρκεια τῶν σπουδαστῶν τους ὅσα καὶ ὕστερα ἀπὸ αὐτές. Ὄταν οἱ ὑποδειγματικὲς διδασκαλίαι γίνονται στὸ Πρότυπο τοῦ Κολλεγίου παρακολουθοῦνται, ὅπως εἶπα καὶ παραπάνω, ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸ δίκτυο τηλεοράσεως ἀπὸ τὶς αἴθουσες τῶν σπουδαστῶν, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ βρίσκωνται μέσα στὴν τάξι, ὅπου γίνεται ἡ διδασκαλία. Σήμερα τὸ Παιδαγωγικὸ Κολλέγιο τοῦ Morey Hause διαθέτει τέτοιο δίκτυο μὲ 11 συσκευὲς παρακολουθήσεως καὶ μιὰ διδασκαλία μπορεῖ νὰ παρακολουθῆται ταυτόχρονα ἀπὸ 11 ομάδες σπουδαστῶν μὲ κάθε ἀνεσι, καὶ χωρὶς νὰ ἐπηρεάζεται ὁ διδάσκων καὶ οἱ μαθηταὶ του. Κατὰ τὴν ὥρα πὺ γίνεται ἡ διδασκαλία οἱ σπουδασταὶ κρατοῦν σημειώσεις καὶ ὅταν ἡ διδασκαλία - πὺ παίρνεται καὶ σὲ ταινία - τελειώση γίνεται συζήτησι καὶ κριτικὴ μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν καὶ τοῦ διευθύνοντος τὴν ομάδα καθηγητοῦ τῆς Διδακτικῆς. Ὄταν ἡ διδασκαλία εἶναι ἐνδιαφέρουσα ξαναπροβάλλεται καὶ στὰ ἐπόμενα ἔτη σὲ ἄλλους σπουδαστάς.

Ἀρκετὲς διδασκαλίαι γίνονται στὸ Τμήμα τῶν Μεθόδων ἀναφορικὰ μὲ τὴν κατασκευὴ καὶ ὀρθὴ χρῆσι τῶν ποικίλων ἐποπτικῶν μέσων κατὰ τὴν διδασκαλία. Τὸ ἀξίωμα τῆς ἐποπτείας, ὅπως καὶ ἐκεῖνο τῆς αὐτενεργείας θεωροῦνται βασικὰ γιὰ μιὰ συγχρονισμένη καὶ ἐπιτυχῆ διδασκαλία, ἀλλὰ χρειάζεται ἐπιδεξιότητα στὴν ἐφαρμογὴ τους.

Τμήματα ἀκαδημαϊκῶν μαθημάτων (Ἀγγλικῆς Γλώσσης, Ἱστορίας, Γεωγραφίας, Μαθηματικῶν, Φυσικῶν, Ξένων Γλωσσῶν).

— Ἡ ἐργασία στὰ Τμήματα αὐτὰ ποικίλλει ἀνάλογα μὲ τὴν κατηγορία τῶν σπουδαστῶν, πὺ αὐτὰ δέχονται. Ἔτσι ἄλλοι ἀπὸ τοὺς σπουδαστάς μωοῦνται στὶς μεθόδους διδασκαλίας τῶν μαθημάτων τῆς εἰδικότητός των καὶ ἄλλοι προσέρχονται γιὰ τὴν εὐρύτερη κατάρτισί τους στὸν τομέα τῆς εἰδικότητός των ἢ καὶ σὲ ἄλλους κλάδους. Οἱ πτυχιούχοι Πανεπιστημίων κ.ἄ. Σχολῶν παρακολουθοῦν κυρίως μαθήματα πὺ τοὺς καταρτίζουν μεθοδολογικὰ, ὥστε νὰ διδάσκουν μὲ μεθοδικότητα, πὺ δίνει σιγουριά στὸν διδάσκοντα, ὠφελεῖ τοὺς διδασκομένους καὶ διευκολύνει τὴν ὀρθὴ παιδονομία τῆς τάξεως. Οἱ σπουδάστριες πὺ ἐργάζονται γιὰ τὸ Δίπλωμα διδασκαλίας παρακολουθοῦν μαθήματα στὰ τμήματα αὐτὰ μὲ κύριο σκοπὸ τὴν εὐρύτερη ἐγκυκλοπαιδικὴ τους μόρφωσι, τόσο σὲ βάθος ὅσο καὶ σὲ πλάτος. Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ μὲ σπουδαστάς ἄλλων κατηγοριῶν; ὅπως εἶναι ἐκεῖνοι πὺ φοιτοῦν γιὰ Δίπλωμα καθηγητοῦ Τεχνικῶν, Οἰκιακῆς Οἰκονομίας κλπ. Οἱ σπουδασταὶ μὲ εἰδικὴ μόρφωσι εἰσάγονται καὶ στὴ Φιλοσοφία καὶ τὴ θεωρία τῆς ἀγωγῆς γενικὰ καὶ εἰδικὰ, δηλαδὴ σὲ συσχετισμὸ μὲ τὸ μάθημα τῆς εἰδικότητός των, γιὰ νὰ γνωρίζουν γιατί διδάσκουν αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο, γιατί τὸ διδάσκουν ἔτσι καὶ ὄχι ἄλλοιῶς. Τέλος, καὶ αὐτὸ εἶναι πολὺ σημαντικὸ, ὁδηγοῦνται στὴν ἀξιολόγησι τῶν χρησιμοποιουμένων ἢ καὶ νέων σχολικῶν βιβλίων καὶ ἐγχειριδίων καὶ ἀσκοῦνται στὴ χρῆσι τῶν ὀπτικο-ἀκουστικῶν μέσων διδασκαλίας καὶ τὴν ἀξιολόγησι τους. Αὐτὰ γίνονται γιατί στὴ Μεγάλῃ Βρεταννία ἡ εὐθύνη γιὰ τὴν ἐπιλογὴ τῶν ἀναγνωστικῶν καὶ λοιπῶν βιβλίων τῶν μαθητῶν ἀφίνεται στοὺς ἴδιους τοὺς ἐκπαιδευτικούς. Ἐπειδὴ κυκλοφοροῦν πάρα πολλὰ βιβλία γιὰ μαθητάς οἱ διδάσκαλοι των πρέπει νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ κρίνουν τὰ βιβλία

αυτά και να συνιστούν τα καλύτερα. Ο Σύλλογος των διδασκόντων κάθε σχολείου αποφασίζει μόνος του για τα βιβλία, που θα εισαχθούν στο σχολείο, και κάθε διδάσκαλος παρουσιάζει έκθεσι για τα βιβλία που νομίζει πιο κατάλληλα.

Τμήμα 'Αγγλικής (English Department)

Το Τμήμα τούτο έχει 6 καθηγητές, αλλά προβλέπεται σύντομα ή αύξεισι τοῦ ἀριθμοῦ των, λόγω τῆς σπουδαιότητος πού ἀποδίδεται σήμερα στὸ ἔργο του, πού συνίσταται: α) στὴ διδασκαλία τῆς ἀγγλικῆς γλώσσας καὶ λογοτεχνίας καὶ β) στὴν προπαρασκευὴ τῶν σπουδαστῶν στὸ νὰ τὴν διδάσκουν σωστά. Οἱ μισοὶ ἀπὸ τοὺς σπουδαστὰς τοῦ Κολλεγίου, ἀνήκοντες σὲ διάφορες κατηγορίες, σπουδάζουν συστηματικώτερα τὴν ἀγγλικὴ γλώσσα, γιατί οἱ γνώσεις πού πήραν στὰ σχολεῖα τῆς Β) βαθμίου Ἐκπαιδεύσεως δὲν κρίνονται ἐπαρκεῖς γιὰ μέλλοντες διδασκάλους. Ὁ διδάσκαλος, ὅποια κι ἂν εἶναι ἡ εἰδικότητά του, πρέπει νὰ κατέχη πλήρως τὴ γλώσσα καὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ βασικὴ ὑποχρέωσι γιὰ τὸ Τμήμα Ἄγγλικῆς νὰ τὸ ἐπιτύχη, στὴν περίπτωσι τῶν ἀσκουμένων σὲ αὐτὸ σπουδαστῶν. Κάθε διδάσκαλος πρέπει νὰ ἔχη τὴν ἱκανότητα νὰ ἐπικοινωνῆ με εὐχέρεια με τοὺς μαθητὰς του, ἰδιαίτερα τὴν ἱκανότητα τῆς ἐπικοινωνίας με τὸν προφορικὸ λόγον. Σὰν σπουδαστὴς λοιπὸν τοῦ Παιδαγωγικοῦ Κολλεγίου ὀφείλει νὰ κατανοήσῃ τὸ πεδίο τῆς γλώσσας καὶ τὰ ὅριά της. Τὸ θέμα τῆς διδασκαλίας τῆς ἀγγλικῆς παρουσιάζει πολλὰ προβλήματα γιὰ τοὺς καθηγητὰς τοῦ Κολλεγίου γιατί οἱ σπουδασταὶ του ἀνήκουν σὲ διάφορες κατηγορίες. Ἄλλοι εἶναι πτυχιούχοι Παν)μίου, ἄλλοι ἀπόφοιτοι ἄλλων Σχολῶν καὶ ἄλλοι ἔρχονται με τὰ ἐφόδια τοῦ ἀποφοίτου Γυμνασίου. Χρειάζεται λοιπὸν νὰ ὑπάρχουν τέτοια προγράμματα, πού νὰ ἀνταποκρίνονται στὶς γλωσσικὲς γνώσεις τῶν σπουδαστῶν καὶ νὰ τοὺς βοηθοῦν στὴν παραπέρα γλωσσικὴ τους ἀνάπτυξι, ὅπου τούτο ἐπιβάλλεται. Ὁ ἀπόφοιτος ἐνὸς Κολλεγίου Καλῶν Τεχνῶν π.χ. πού ἔρχεται στὸ Moray House γιὰ παιδαγωγικὲς σπουδές, ἀσφαλῶς γνωρίζει νὰ μιλήῃ γιὰ τὴν τέχνη του, τὸ εἰδικὸ λεξιλόγιό τῆς εἰδικότητός του, ἀλλὰ σὰν διδάσκαλος Καλῶν Τεχνῶν ἴσως νὰ μὴ γίνεται πάντοτε ἀντιληπτὸς ἀπὸ τοὺς μαθητὰς του. Τοῦ εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ἀναζήτησι νέων μορφῶν ἐκφράσεως καὶ ἡ ἐξοικειώσι του με αὐτά, ἂν θέλῃ ἡ διδασκαλία του νὰ παρουσιάζῃ τὴ σαφήνευα ἐκείνη πού θὰ τὸν φέρνῃ σὲ ἐπαφὴ με τοὺς μαθητὰς του καὶ νὰ ἀποδίδῃ καρπούς. Ἀντίθετα ἡ σπουδάστρια πού ἐργάζεται γιὰ τὸ Δίπλωμα διδασκαλίας Α) βαθμίου Ἐκπαιδεύσεως πρέπει νὰ διευρύνῃ τίς γνώσεις της στὴ γλώσσα καὶ ταυτόχρονα νὰ μνηθῆ στὶς μεθόδους διδασκαλίας της σὲ παιδιὰ τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου, ἐνῶ ὁ πτυχιούχος τῆς φιλολογίας θὰ πρέπει νὰ πάρῃ μαθήματα μόνο στὶς μεθόδους διδασκαλίας τοῦ μαθήματος τούτου. Ὑπογραμμίζεται ἀκόμη καὶ ὁ ρόλος πού παίζει ἡ λογοτεχνία στὴν ἀρτιώτερη γλωσσικὴ κατάρτισι τῶν σπουδαστῶν γενικά.

Ἀπὸ τὰ προγράμματα μαθημάτων πού καταρτίζει τὸ Τμήμα Ἄγγλικῆς, θὰ ἀσχοληθοῦμε κυρίως με ἐκεῖνο πού προορίζεται γιὰ διδασκάλισες Α) βαθμίου Ἐκπαιδεύσεως, πού παρακολουθοῦν τὸν τριετὴ κύκλο σπουδῶν. Οἱ σπουδάστριες αὐτὲς ἔρχονται κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Β) βαθμίου Ἐκπαιδεύσεως, ὅπου οἱ καθηγηταὶ τους τῆς φιλολογίας εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ διδάξουν τὴν γλώσσα ἔτσι ὥστε νὰ τίς βοηθήσουν νὰ ἐπιτύχουν στὶς ἐξετάσεις τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀπολυτηρίου. Ὑπάρχουν βέβαια καὶ φιλόλογοι πού βοηθοῦν τοὺς μαθητὰς των νὰ ἀγαπήσουν τὴ μελέτη καὶ τὴ λογοτεχνία, πρῶγμα πού συντελεῖ στὴν περαιτέρω γλωσσικὴ ἀνάπτυξι τῶν μαθητῶν των, ἀλλὰ αὐτὸ γίνεται σὲ περιορισμένη κάπως κλίμακα, ἂν καὶ καταβάλλονται ὅλο καὶ περισσότερες προσπάθειες πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτὴ. Ἡ μέλλουσα διδασκάλισσα, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τυπικὴ γνῶσι τῆς γραμματικῆς καὶ τοῦ συντακτικοῦ καὶ μερικῶν κλασσικῶν λογοτεχνικῶν ἔργων, πρέπει: α) νὰ γνωρίζῃ τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τῆς μητρικῆς τῆς γλώσσας, τίς ἰδιορρυθμίες της, β) νὰ ξέρῃ